

Dinamització del procés participatiu per a potenciar la vinculació dels equipaments cívics al seu entorn

Informe de la sessió

Barcelona, 30 d'octubre de 2017

Índex

1. Presentació.....	3
2. Participants	4
3. L'equipament en una paraula.....	6
4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?	7
5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?	9
6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?	10
7. Valoració de la sessió.....	12

1. Presentació

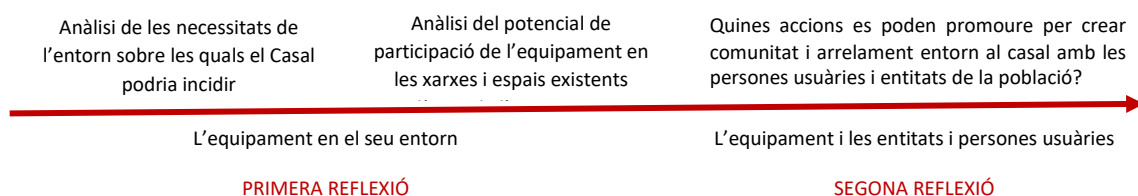
Des del *Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*, a través de la *Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària*, conjuntament amb la *Direcció General de Transparència, Dades Obertes i Qualitat Democràtica*, del *Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència* s'està impulsant un procés de reflexió amb relació a les potencialitats del paper dels equipaments cívics (EC) en el territori.

En aquest marc, durant els mesos d'octubre i novembre s'estan organitzant unes sessions de treball arreu de Catalunya, amb l'objectiu de reflexionar conjuntament i compartir les oportunitats en l'acció de l'equipament cívic en el seu entorn i quina ha de ser la seva implicació en el seu entorn proper, en el seu treball amb la comunitat i en el seu aspecte inclusiu.

El passat dilluns 30 d'octubre de 2017 es va realitzar una sessió de reflexió respecte el paper dels equipaments cívics de la Generalitat de Catalunya a Barcelona. La sessió es va realitzar de 17:00 a 19:30 hores al Casal Cívic Barcelona – Magòria.

Pel que fa al **programa de la sessió**, en primer terme, el Sr. Francesc Molina i la Sra. Laura Sunyer van donar la benvinguda, compartir els objectius del procés i detallar el marc del debat. Seguidament, les persones participants van iniciar la reflexió i el debat per generar aportacions i propostes d'acord amb el següent esquema:

Esquema de reflexió

A continuació es presenten, en primer terme, les entitats i serveis participants, caracteritzant el perfil de persones assistents. En segon terme, queden recollits els resultats de la reflexió realitzada. Cada pregunta va generar un seguit de reflexions i propostes, que han estat agrupades i sistematitzades. Per últim, es mostra la valoració que aquelles persones que van voler van fer de la sessió mitjançant un qüestionari

2. Participants

Van assistir-hi 10 persones pertanyents a les següents entitats o serveis:

- AAVV Hostafrancs
- Acció comunitària- Ajuntament de Barcelona
- Artixoc
- Associació Llar del Jubilat de Magòria
- Cotxeres de Sants - Casinet, Secretariat
- Magòria , Associació d'Amics de la dansa
- Parc sanitari Sant Joan de Déu
- Secretaria entitats Sants, Hostafrancs i La Bordeta
- TS CAP Magòria

Analitzant les dades dels 9 qüestionaris contestats, un 11% eren homes i un 89% dones. Del total, un 33% està jubilat o és pensionista i un 67% treballa, dels quals un 17% assenyalen fer-ho per compte propi i el restant 83% per compte d'un altre.

Entre les persones que treballen, la meitat de les respostes, un 50%, assenyalen com a sector principal d'activitat la cultura i lleure; un 25% la salut, l'educació o els serveis socials i un 25 % altres activitats, com el associacionisme.

Amb relació al nivell formatiu, un 11% de les persones que responen tenen el primer grau i el mateix percentatge fa finalitzar el batxillerat superior. Pels que fa als estudis superiors, 11% han estudiat una diplomatura i un 67% una llicenciatura.

Referent a la pregunta de quin tipus d'entitats formen part, un 10% pertanyen a una entitat veïnal, un 20% formen part del club d'esports, un altre 20% són socis d'un col·legi professional, un 10% a un sindicat, un 10% a una entitat juvenil i un 10% pertanyen a un sindicat. Destaca un 40% de respostes que assenyalen altres entitats, com associacions de jubilats, de desenvolupament comunitari o entitats que treballen en l'àmbit de la salut mental.

3. L'equipament en una paraula...

Per iniciar la reflexió d'una manera activa i dinàmica es va demanar als i a les participants que es presentessin, dient el seu nom, l'entitat a la que pertanyien i que diguessin amb una paraula què era el Casal Cívic per a ells i elles. A continuació, es presenten les paraules citades:

En aquest primer moment de reflexió vivencial es van destacar aspectes com:

- El Casal com un espai de trobada entre persones, on generar relacions, on sentir-se a gust.
- Un espai relacionat amb fer activitats, bé a nivell individual, bé familiar.
- Un equipament que se sap que existeix, i per tant és un recurs, però sobre el qual es desconeix quina activitat realitza, com és, quins col·lectius participen, etc.

4. Quines són les necessitats del nostre territori sobre les quals l'equipament podria tenir un paper?

En segon lloc, la reflexió es va centrar en identificar necessitats del territori en les quals l'equipament cívic hi podria incidir. Les aportacions dels i de les participants van ser les següents:

Oferir accions col·lectives

- Fer comunitat, buscar accions que vagin més enllà de la realització d'accions per a ús individual, i en canvi, es centren en la recerca d'allò col·lectiu.

Informació a les persones usuàries del casal

- Punt d'informació de serveis i recursos, on informar a les persones dels serveis del territori i dels seus drets i deures. Es considera valuós el contacte amb la gent que te el Casal i com es podria aprofitar per apropar la informació.

Treball per la inclusió i cohesió social

- Definir estratègies per tenir una mirada més inclusiva en la seva acció. El casal hauria de obrir i facilitar l'obertura en el conjunt d'activitats que s'ofereixen amb relació a col·lectius amb necessitats especials.
- Obrir i fer accions per arribar a la població nouvinguda del barri, que sens dubte estan però potser no arriben a l'activitat oferta.

Impulsar i/o reforçar l'activitat adreçada als infants, adolescents i joves

- Es valora que el col·lectiu de joves, especialment de 12 a 18 anys, són els que menys recursos tenen al territori. Per tant, es proposa incorporar els joves en la recerca d'activitats d'interès i la seva realització. També els infants són un col·lectiu a tenir en compte en la programació i creació de lligams, en la línia d'activitats en família que ara s'estan promovent.

Reforçar temes de salut

- Manca d'espai per a joves i famílies en temes de salut en sentit ampli, que vetlli pel seu benestar. Amb perspectiva inclusiva.

Activitats d'intercanvi

- Generar espais d'intercanvi que provoquin noves interaccions i relacions entre les persones usuàries del Casal. En aquesta sentit, es valora que hi ha molta gent gran preparada que pot fer serveis a la comunitat, i cal aprofitar-ho. També es ressalta que cal potenciar i promocionar la implicació activa de la gent gran en la creació de comunitat.

Ampliació de l'horari

- Necessitat de tancar més tard, per donar obertura a entitats que necessiten horaris més amplis.

5. Com podria enfortir el Casal la vinculació al territori?

Les persones participants també van reflexionar amb relació a com el Casal podria tenir un paper més actiu en la comunitat i la xarxa de relacions del territori, indicant si trobaven a faltar el Casal en algun espai de relació, treball o participació del barri o territori. I en aquest sentit es va assenyalar les següents consideracions.

- **Generar més fluïdesa entre entitats i entre administracions** per conèixer què fa cadascú i així poder pensar coses conjuntes.
- Necessitat de **fer xarxa**, per tal de **connectar el Casal amb el seu entorn**. Per exemple, col·laborar en les activitats de la Festa major del barri. Es comenta que en ocasions sembla que, al ser un equipament de la Generalitat de Catalunya, s'ha desvinculat de les activitats de l'Ajuntament. La idea és que els recursos existents d'un mateix barri estiguin connectats.
- Anar a fer **accions fora del centre**, com un instrument també per fer xarxa ja que es enriquiria i facilita donar-se a conèixer.
- **Participació en els òrgans de participació del territori** (Ajuntament, Consell de barri, Audiència pública, etc.). En aquest sentit i pel que fa a qui hauria d'assistir, s'especifica que seria una mancança que únicament pugues anar en representació del Casal la persona responsable, valorant-se que també haurien de participar-hi membres d'entitats o altres persones.
- També s'apunta que el Casal cívic, com un agent actiu al territori, podria incorporar-se a espais de treball existents del territori. Es cita la Coordinadora d'Entitats de les Cotxeres de Sants i la seva Comissió intercultural.

6. Quines accions es poden promoure per crear comunitat i arrelament entorn al casal amb les persones usuàries i entitats de la població?

Finalment, la reflexió es va centrar en com promoure la implicació, l'arrelament i els vincles de les persones usuàries i les entitats amb el Casal. Les aportacions van ser les següents:

- Millorar els accessos, la porta d'entrada, etc. Es coincideix en que l'entrada no es reconeix fàcilment, i sembla, des de fora, un edifici molt tancat, poc permeable amb el seu entorn.
- Es valora que falta espai per realitzar més activitats. És per això que es planteja l'aprofitament de l'espai lliure del pati com a espai d'ús temporal, posant contenidors, etc.
- Es valora que la persona usuària consumidora d'activitats que no genera o te cap vincle monopolitza els tallers: com canviar això? Com donar entrada a nova gent?
- Com construir projectes o activitats que responguin a nivell grupal i no tant a títol individual? S'assenyala que cal passar i fer el pas de consumidor a projecte col·lectiu.
- Necessitat de tancar més tard (actualment tanca a les 22 hores) per poder cobrir les activitats d'algunes entitats i persones que necessiten horaris més extensius per fer les seves activitats, per adaptar-se a la disponibilitat horària que permeten les feines o vides personals. Es a dir, es tractaria de pensar activitats que impliquessin alguna acció col·lectiva per connectar a la gent en tant que equipament, grup o comunitat, a més del gaudi individual.
- Obrir els dissabtes per afavorir l'ús de l'equipament per part dels joves.
- Caldria un òrgan de govern que integrés els responsables de gestió i persones usuàries.
- Fomentar el treball en xarxa.
- Ubicar un punt d'informació per ajudar a les persones del barri (drets, deures, serveis, etc.).
- Potenciar comissions organitzades per temàtiques.
- Convidar a gent externa per fer l'acompanyament de l'obertura en aquest procés.

- Organitzar un banc de recursos o banc del temps, en el qual l'objectiu sigui generar intercanvis entre sabers o habilitats de les persones.
- Fomentar el voluntariat.
- Es necessiten recursos econòmics per generar aquest arrelament, de manera que permeti desenvolupar noves idees.
- Connectar amb les xarxes socials, donant visibilitat al Casal i connectant amb d'altres.
- Cal deixar espais buits per deixar que passin coses espontànies i no planificades amb molta antelació. Es comenta que si tot l'espai està ocupat sempre per activitats ja planificades, no es permet que passin altres coses que poden generar connexió amb l'equipament, que poden apropar a altra gent al Casal (una reunió amb els socis d'una entitat, per exemple), etc.
- Processos assemblearis on per grups la gent pugui dir quines necessitats tenen (usuaris).
- Donar resposta a gent que ja s'autoorganitza i te demandes específiques.
- Plantejar l'entrada d'algunes xerrades puntuals, com salut mental i escoles, etc.
- Connectar amb entitats de Sants (escoles, CSMA, etc.) que donin a conèixer l'equipament.
- Fomentar activitats esportives que puguin adreçar-se a persones de diferents edats, per així generar espais que puguin afavorir el coneixement mutu i la generació de lligams entre col·lectius diversos.
- Promoure que la gent que porta una activitat actualment al Casal (per exemple, l'hort) s'obri a que gent nova pugui participar-hi.
- Convidar a col·lectius del territori a les festes que es facin.
- Més publicitat.

7. Valoració de la sessió

Les persones participants van poder valorar la sessió de treball mitjançant un qüestionari. Els principals trets d'aquesta són:

